רשומות

קובץ התקנות

כ"א באדר התשפ"ו | 12302 | 10 במרץ 2026

עמוד

כללי המים (קביעת תנאים ברישיון) (תיקון), התשפ"ו–2026 1562

כללי המים (קביעת תנאים ברישיון) (תיקון), התשפ"ו–2026

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 23, 24 ו־124יז(א)(1), (3) ו־(5) לחוק המים, התשי"ט–1959[1] (להלן – החוק), ולאחר שקוימו הוראות סעיף 124יח(ד) לחוק, קובעת מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב כללים אלה:

הוספת פרק ג'3

1. בכללי המים (קביעת תנאים ברישיון), התשע"ד–2014[2] (להלן – הכללים העיקריים), אחרי סעיף 19כד יבוא:

"פרק ג'3: רישיון אזורי לחקלאות

הגדרות

19כה. בפרק זה –

"מבקש" – מי שהגיש בקשה לאישור עקרוני למתן רישיון אזורי לחקלאות לפי סעיף 19כט;

"מיתקני תשתית" – לרבות מאגרים, בריכות, תחנות שאיבה, קווי מים ומערכות בקרה ופיקוד;

"משתמשים במים" – חקלאי שזכאי לקבל מים מבעל הרישיון האזורי, ושאינו מנוי ברישיון האזורי – צרכן;

"ספק אזורי לחקלאות" – מי שקיבל רישיון אזורי לחקלאות לפי סעיף 19לד;

"רישיון אזורי לחקלאות" – רישיון שניתן לפי סעיף 19לד;

"תחום פעילות" – תחום הפעילות של ספק אזורי לחקלאות, שנקבע לפי סעיף 19לב;

"תוכנית אב" – תוכנית ארוכת טווח לפיתוח תשתית ההספקה לחקלאות, שהוכנה לפי סעיף 19מא;

"תוכנית פיתוח" – תוכנית הנדסית הכוללת את הפיתוח שיעשה הספק האזורי לחקלאות בשלוש השנים הבאות, שהוכנה לפי סעיף 19מב;

"תשתית ההספקה לחקלאות" – כל אלה:

(1) מיתקני תשתית המצויים בתחום הפעילות, שמרבית המים המופקים או המסופקים באמצעותם הם למטרת חקלאות, למעט מיתקנים השייכים למקורות חברת המים בע"מ או לבעל רישיון שאינו חבר או בעל מניות בספק האזורי לחקלאות ולחברה;

(2) מיתקני תשתית המשמשים את הספק האזורי לחקלאות להספקת מים אל מחוץ לתחום הפעילות;

(3) מיתקני תשתית אחרים שמנהל הרשות הממשלתית מצא כי הם דרושים לפעילות הספק האזורי לחקלאות לפי הרישיון.

---

[1] ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשפ"ה, עמ' 500.

[2] ק"ת התשע"ד, עמ' 663; התשפ"ג, עמ' 1726.

מטרות רישיון אזורי לחקלאות

19כו. (א) מטרות הרישיון האזורי לחקלאות הן אלה:

(1) ייעול השימוש האזורי בכל סוגי המים למטרת חקלאות;

(2) פיתוח מקורות מים באיכות נחותה והבטחת השימוש בהם;

(3) ניצול מיטבי של מקורות מים אזוריים בראייה אזורית וארצית;

(4) שיפור היכולת לספק מים למטרת חקלאות בתחום הפעילות ולעמוד בהוראות הרישיון והדין.

(ב) מנהל הרשות הממשלתית רשאי לתת לתאגיד רישיון אזורי לחקלאות אם מצא שיש במתן הרישיון כדי לקדם את המטרות שבסעיף קטן (א).

תפקידיו של ספק אזורי לחקלאות

19כז. תפקידיו של ספק אזורי לחקלאות הם:

(1) להבטיח הספקת מים למטרת חקלאות לצרכניו ולמשתמשים במים;

(2) לספק מים למטרת חקלאות לצרכנים ולמשתמשים במים של בעל רישיון אחר בתחום הפעילות שלו, המבקש להפסיק את פעילותו;

(3) לייעל את השימוש במים למטרת חקלאות בתחום הפעילות שלו;

(4) להבטיח ניצול מיטבי של מקורות המים ושל הקצאת המים למטרת חקלאות בתחום הפעילות שלו;

(5) להכין תוכנית אב ותוכנית פיתוח לתשתית ההספקה לחקלאות;

(6) לתכנן ולהקים מיתקני תשתית הדרושים להספקת מים למטרת חקלאות בתחום הפעילות שלו לפי תוכנית האב ותוכנית הפיתוח;

(7) לקיים מנגנון לחלוקת הקצאת המים למטרת חקלאות בין חבריו, בלא הפליה;

(8) לקיים מנגנון לקביעת דמי מים לחבריו, בלא הפליה, שיאפשר לו למלא את תפקידיו, ובכלל זה את המימון הדרוש לפיתוח, לתחזוקה, לתפעול ולשיקום של תשתית ההספקה לחקלאות;

(9) לשאת בכל העלויות הדרושות להפקה, להולכה ולהספקה של מים לצרכניו ולמשתמשים במים ובדמי המים בעד מים המסופקים לרישיון האזורי לחקלאות או שהוא מפיק.

היקף פעילות מזערי נדרש

19כח. לא ייתן מנהל הרשות הממשלתית רישיון אזורי לחקלאות אלא למי שמאגד צרכנים ומשתמשים במים הצורכים 70% לפחות מכמות המים המסופקת למטרת חקלאות בתחום הפעילות, ובלבד שהיקף ההספקה הצפוי לא יפחת מ־10 מיליון מטרים מעוקבים בשנה.

בקשה להגדרת תחום פעילות ולקבלת רישיון אזורי לחקלאות

19כט. (א) תאגיד המבקש לקבל רישיון אזורי לחקלאות יגיש למנהל הרשות הממשלתית בקשה הכוללת את כל אלה:

(1) תיאור של תחום הפעילות שהוא מציע;

(2) מפה של תחום הפעילות שהוא מציע שעליה מסומנות תשתיות ההספקה לחקלאות הקיימות בו;

(3) נתונים על היקף צריכת המים למטרת חקלאות בתחום הפעילות המוצע;

(4) רשימת כלל צרכני המים למטרת חקלאות בתחום הפעילות המוצע;

(5) רשימת הצרכנים, מקרב הצרכנים הכלולים ברשימה שבפסקה (4), המעוניינים להיות חלק מהרישיון האזורי המבוקש, ולצידם כמות המים השנתית המוקצית להם;

(6) נימוקים להתאמת תחום הפעילות המוצע להשגת המטרות שבסעיף 19כו;

(7) מסמך המשקף את העקרונות לחישוב דמי מים לחבריו ולחלוקת הקצאת המים ביניהם;

(8) מסמכים המעידים על יכולות למלא את התפקידים המנויים בסעיף 19כז;

(9) התחייבות לספק מים למטרת חקלאות בלא הפליה לכל צרכניו והמשתמשים במים;

(10) הצהרה שלפיה מסמכי ההתאגדות שלו מאפשרים לו למלא את חובותיו ותפקידיו לפי הרישיון ותנאיו, לרבות הבטחת שימוש יעיל במים, וחובת התשלום וסדרי הגבייה של דמי המים, ואינם כוללים מגבלות שימנעו את מילוי חובותיו כאמור;

(11) הסכמה של כל הצרכנים הכלולים ברשימה שבפסקה (5) להצטרף לרישיון האזורי לחקלאות, להעמיד לרשות המבקש את התשתיות המספקות מים למטרת חקלאות שבחזקתם, לרבות מיתקני ההפקה, ולאפשר למבקש לעשות שימוש בתשתית ההספקה לחקלאות, לפתח אותה ולא להתנגד או להפריע להקמתה.

(ב) בקשה לפי סעיף זה תוגש על גבי הטופס שבתוספת החמישית ותיחתם בידי מורשי החתימה של כלל הצרכנים המעוניינים להיות חלק מהרישיון האזורי לחקלאות.

בחינת הבקשה

19ל. (א) מנהל הרשות הממשלתית יבחן את הבקשה ויחליט אחת מאלה:

(1) הבקשה הוגשה כנדרש ונמסרו המידע והמסמכים הדרושים לבחינתה;

(2) דרושים פרטים ומידע נוספים לצורך בחינת הבקשה; בהחלטה יפורטו הפרטים או המידע שיש להשלים;

(3) הבקשה נדחית; בהחלטה יפורטו הנימוקים לדחייתה.

(ב) המבקש יגיש למנהל הרשות הממשלתית כל מידע או מסמך נוסף הדרושים לדעת מנהל הרשות הממשלתית לשם קבלת ההחלטה בבקשה.

פרסום בקשה תקינה

19לא. (א) החליט מנהל הרשות הממשלתית כי הבקשה עומדת בתנאים שבסעיף 19ל(א)(1), יפרסם אותה באתר האינטרנט ויקצוב מועד להגשת עמדות הציבור לגביה.

(ב) כל אדם רשאי להגיש למנהל הרשות הממשלתית את עמדתו בכתב לגבי הבקשה, לרבות לעניין תחום הפעילות המוצע, לכוונה לתת רישיון אזורי לחקלאות בתחום האמור, ולהתאמת המבקש לקבלת רישיון אזורי לחקלאות.

אישור עקרוני למתן רישיון אזורי לחקלאות

19לב. (א) מנהל הרשות הממשלתית, לאחר שעיין, בין השאר, בבקשה ובעמדות שהתקבלו מהציבור, רשאי לתת אישור עקרוני למתן רישיון אזורי לחקלאות למבקש, אם מצא שיש בכך כדי לקדם את השגת המטרות שבסעיף 19כו וכי יש בידי המבקש יכולת מספקת למילוי התפקידים המנויים בסעיף 19כז.

(ב) מנהל הרשות הממשלתית יורה באישור העקרוני את תחום הפעילות של הספק האזורי לחקלאות בהתחשב, בין השאר, בכל אלה:

(1) האזור ההידרולוגי שייכלל בתחום הפעילות;

(2) מספר הצרכנים והמשתמשים במים וכמות המים למטרת חקלאות המסופקת בתחום הפעילות;

(3) המתאם בין תחום הפעילות לתחום הרשויות המקומיות שבהם מצויים הצרכנים והמשתמשים במים;

(4) קיומם של מספר מקורות מים ומגוון סוגי מים בתחום הפעילות;

(5) מקורות המים מחוץ לתחום הפעילות שישמשו להספקת מים למטרת חקלאות בתוך תחום הפעילות.

(ג) מנהל הרשות הממשלתית רשאי לכלול באישור העקרוני פרטים ומסמכים נוספים שעל המבקש להגיש לו, ותנאים ואבני דרך שעל המבקש לעמוד בהם לצורך בחינת קבלת רישיון אזורי לחקלאות, ולקצוב את המועד להשלמתם.

(ד) מנהל הרשות הממשלתית יפרסם את החלטתו בעניין מתן אישור עקרוני באתר האינטרנט, ויראו אותה, לענין סעיף 31 לחוק, כהחלטה בעניין מתן רישיון.

פרטים נוספים

19לג. (א) קיבל המבקש אישור עקרוני לפי סעיף 19לב, יגיש למנהל הרשות הממשלתית את המסמכים והנתונים האלה:

(1) שם המבקש, פרטי ההתקשרות עימו, לרבות כתובת דואר אלקטרוני;

(2) תעודת רישום של המבקש;

(3) פרטי החברים במבקש;

(4) פירוט מקורות המים ומיתקני ההפקה שישמשו את המבקש;

(5) פירוט הקצאות המים של המבקש והחברים בו בשנה שקדמה למועד הגשת הפרטים הנוספים;

(6) פירוט מיתקני תשתית ההספקה לחקלאות שישמשו את המבקש והזכויות שיש לו בהם;

(7) הצהרה על אחריותו לנהל את כל תשתית ההספקה לחקלאות;

(8) פרטים בדבר המבנה הארגוני של המבקש והתאמתו למילוי התפקידים המנויים בסעיף 19כז;

(9) השיטה לחלוקת הקצאת המים בין חבריו;

(10) השיטה לחישוב דמי המים לחבריו;

(11) סעיפים שנקבעו במסמכי ההתאגדות המעידים כי מתקיים האמור בסעיף 19כט(א)(10);

(12) תוכנית לפיתוח נוסף, אם פיתוח נוסף נדרש לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף 19כז;

(13) תוכנית עסקית הכוללת, בין השאר, פירוט של אופן המימון של השקעות צפויות;

(14) העתק מהתנאים להצטרפות ולפרישה מהמבקש שנכללו במסמכי ההתאגדות של המבקש.

(ב) מנהל הרשות הממשלתית רשאי לבקש מסמכים נוספים, אם סבר כי הם דרושים לצורך קבלת החלטה בבקשה, ולקצוב את המועד להגשתם.

החלטה בעניין מתן רישיון

19לד. (א) מנהל הרשות הממשלתית יבחן את הבקשה ויחליט אם לתת רישיון אזורי לחקלאות; ההחלטה תהיה מנומקת ותפורסם באתר האינטרנט.

(ב) החליט מנהל הרשות הממשלתית לתת למבקש רישיון אזורי לחקלאות, יצרף להחלטתו –

(1) מהי השיטה לחלוקת הקצאת המים לחקלאות בין חבריו;

(2) מהי השיטה לחישוב דמי המים לחבריו.

שינוי בשיטות לחלוקת הקצאת מים או לחישוב דמי מים

19לה. (א) לא ישנה ספק אזורי לחקלאות את השיטה לחלוקת הקצאת מים לחקלאות או את השיטה לחישוב דמי המים לחבריו לפי סעיף 19לד(ב), אלא אם כן אישר מנהל הרשות הממשלתית את השינוי.

(ב) מנהל הרשות הממשלתית רשאי שלא לאשר את השינוי בשיטה לחלוקת הקצאת מים לחקלאות או את השיטה לחישוב דמי המים לחבריו, אם מצא כי השינוי לא יאפשר לספק האזורי לחקלאות למלא את תפקידיו לפי סעיף 19כז.

שינוי בתנאים להצטרפות ולפרישה

19לו. שינוי בתנאי ההצטרפות והפרישה מהספק האזורי לחקלאות טעון אישור מראש של מנהל הרשות הממשלתית.

אחריות על מיתקני תשתית

19לז. ספק אזורי לחקלאות אחראי להקמה, לתפעול, לתחזוקה ולשיקום של תשתית ההספקה לחקלאות ומערכות מדידת מים, הדרושות למילוי תפקידיו, אלא אם כן הורה מנהל הרשות הממשלתית אחרת.

ניהול הקצאות מים

19לח. (א) הקצאת מים למטרת חקלאות תהיה הקצאה אחת ברישיון האזורי לחקלאות לכלל המשתמשים במים.

(ב) ספק אזורי לחקלאות יספק מים לפי השיטה לחלוקת ההקצאה כאמור בסעיף 19לד(ב)(1) או 19לה(א), זולת אם הורה מנהל הרשות הממשלתית ברישיון שיטה אחרת לחלוקה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מנהל הרשות הממשלתית רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, להורות ברישיון את כמויות המים שעל ספק אזורי לחקלאות לספק למשתמשים במים או לחלקם, אם מצא כי מתקיימות נסיבות שבשלהן הדבר דרוש לצורך הבטחת מילוי תפקידיו לפי סעיף 19כז.

חיוב בדמי מים

19לט. ספק אזורי לחקלאות יחייב את חבריו בדמי מים לפי השיטה לחישוב דמי מים כאמור בסעיף 19לד(ב)(2) או 19לה(א), זולת אם קבעה מועצת הרשות הממשלתית תעריפים לאותם דמי מים בכללים.

הקצאות להפקה ולרכישה

19מ. מנהל הרשות הממשלתית יכלול ברישיון אזורי לחקלאות את כמויות המים שספק אזורי לחקלאות רשאי להפיק או לרכוש ממקורות המים השונים.

תוכנית אב

19מא. (א) ספק אזורי לחקלאות יכין תוכנית אב להספקת מים ולפיתוח התשתיות הדרושות לו למילוי תפקידיו, בשים לב לתשתיות ולתוכניות הפיתוח של הספקים האחרים באזור, לא יאוחר מתום שנה מהמועד שבו קיבל לראשונה רישיון אזורי לחקלאות, ויעדכן את התוכנית מדי שבע שנים לפחות, אלא אם כן הורה לו מנהל הרשות הממשלתית לעדכן את התוכנית במועד מוקדם יותר.

(ב) תוכנית האב תפרט את התשתיות הדרושות לספק ב־25 השנים הבאות ותכלול את כל הפרטים האלה:

(1) פירוט השטחים החקלאיים בתחום הפעילות;

(2) מצאי המים לחקלאות בתחום הפעילות;

(3) רשימת הצרכנים והמשתמשים במים לחקלאות בתחום הפעילות;

(4) פירוט התשתיות שישמשו להספקת מים לחקלאות, תוך הבחנה בין תשתיות קיימות לתשתיות שהספק האזורי לחקלאות מבקש לפתח;

(5) ממשק עם תשתיות של ספקים אחרים באזור;

(6) מיקום חיבורי הצרכן.

(ג) מנהל הרשות הממשלתית רשאי להורות לספק אזורי לחקלאות להעביר לאישורו תוכנית אב שערך ורשאי הוא להורות על תיקון התוכנית, כדי להבטיח את יכולתו של הספק האזורי לחקלאות למלא את תפקידיו.

(ד) מנהל הרשות הממשלתית רשאי לפטור ספק אזורי לחקלאות מהכנת תוכנית אב, אם מצא כי היא אינה דרושה לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף 19כז.

תוכנית פיתוח

19מב. (א) ספק אזורי לחקלאות יכין, לא יאוחר מ־30 בנובמבר של כל שנה, תוכנית פיתוח של פרויקטים לשלוש השנים הבאות; התוכנית תכלול פירוט תמציתי של הפרויקטים שבכוונת הספק לבצע באותן שנים כדי לממש את תוכנית האב ולצורך חידוש ושיקום של תשתיות ההספקה לחקלאות שלו, ופרטים בדבר התקציב ולוח הזמנים המתכונן לביצוע הפרויקטים בשנה הקרובה ובדבר ביצוע תוכנית הפיתוח בשנה החולפת.

(ב) מנהל הרשות הממשלתית רשאי להורות לספק אזורי לחקלאות להעביר לאישורו תוכנית פיתוח בתוך מועד סביר שינקוב בו, ורשאי הוא לתת הוראות בדבר ביצוע תוכנית הפיתוח עד שיאשרה.

הפעלת אתר אינטרנט

19מג. ספק אזורי לחקלאות יפעיל אתר אינטרנט שיאפשר לחבריו, לצרכניו, למשתמשים במים ולמנהל הרשות הממשלתית גישה לכל אלה:

(1) מסמכי ההתאגדות שלו;

(2) שיטת החלוקה של הקצאות המים לסוגיהם בין המשתמשים במים;

(3) דמי המים שבהם מחויבים צרכניו והמשתמשים במים;

(4) דמי המים שמשלם הספק האזורי לחקלאות למקורות חברת המים בע"מ;

(5) חלוקת הקצאת המים בין המשתמשים במים בכל שנה;

(6) נתונים בדבר כל שינוי שחל בחלוקת הקצאת המים בין המשתמשים במים;

(7) חלוקת הקצאת המים בין המשתמשים במים וצריכת המים בפועל בשנה שקדמה למועד הפרסום;

(8) כל פרט אחר שמנהל הרשות הממשלתית כלל ברישיון, כפרט שיש לפרסמו באתר האינטרנט של הספק האזורי לחקלאות."

הוספת תוספת חמישית

2. אחרי התוספת הרביעית לכללים העיקריים יבוא:

"תוספת חמישית

(סעיף 19כט)

טופס

(סעיף 19כט)

טופס בקשה לרישיון אזורי לחקלאות

1. **פרטי המבקש**

שם המבקש: .....

ח"פ: .....

כתובת: .....

טלפון: .....

דואר אלקטרוני: .....

2. **הגדרה של תחום הפעילות המוצע**

[יש למלא את ההגדרה]

3. **צרופות**

(1) מפה של תחום הפעילות המוצע, שעליה מסומנים כל מיתקני תשתית ההספקה לחקלאות הקיימים.

(2) נתונים על היקף צריכת המים למטרת חקלאות בתחום הפעילות המוצע.

(3) רשימת כלל צרכני המים למטרת חקלאות בתחום הפעילות המוצע.

(4) רשימת הצרכנים, מקרב הצרכנים המפורטים בצרופה שבפרט (3), המעוניינים להיות חלק מהרישיון האזורי המבוקש, ולצידם כמות המים השנתית המוקצית להם כיום.

(5) מסמך נימוקים להתאמת תחום הפעילות המוצע להשגת המטרות שבסעיף 19כו לכללי המים (קביעת תנאים ברישיון), התשע"ד–2014 (להלן – הכללים).

(6) מסמך המשקף את העקרונות לחישוב דמי מים לצרכנים ולמשתמשים במים ולחלוקת הקצאת המים בין המשתמשים במים.

(7) מסמכים המעידים על יכולותיי למלא את התפקידים המנויים בסעיף 19כז לכללים.

4. **הצהרות והתחייבויות**

(1) אני, המבקש החתום מטה, מתחייב כי אספק מים למטרת חקלאות בלא הפליה לכל צרכניי והמשתמשים במים בתחום הפעילות.

(2) אני, המבקש החתום מטה, מצהיר כי מסמכי ההתאגדות שלי מאפשרים לי למלא את חובותיי ותפקידי לפי הרישיון ותנאיו, ואינם כוללים מגבלות שימנעו את מילוי חובותיי כאמור.

(3) אנו החתומים מטה, הצרכנים הכלולים בצרופה לפי סעיף 3(4), מצהירים כי אנו מעוניינים להצטרף לרישיון האזורי לחקלאות, ומתחייבים להעמיד לרשות המבקש את התשתיות שבחזקתנו המספקות מים למטרת חקלאות, לרבות מיתקני ההפקה, ולאפשר לו לעשות שימוש ולפתח את תשתית ההספקה לחקלאות הדרושה, בלי להתנגד או להפריע לשימוש, להקמה ולפיתוח שלה.

תאריך .....

שם ותפקיד החותם .....

שם המבקש .....

שם מורשה החתימה .....

שם הצרכן המבקש להצטרף לרישיון האזורי לחקלאות ....."

תחולה

3. כללים אלה לא יחולו על רישיונות של מי שקיבל רישיון אזורי לחקלאות לפני מועד פרסומם, ושתקופתם עד כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026).

הוראת מעבר

4. על מי שקיבל רישיון אזורי לחקלאות לפני מועד פרסום כללים אלה, לא יחול סעיף 19לג(א)(4) עד (6) לכללים העיקריים, כנוסחו בסעיף 1 לכללים אלה.

כ' באדר התשפ"ו (9 במרץ 2026)
(חמ 4619–3)

יחזקאל לִיפשיץ
יושב ראש מועצת
הרשות הממשלתית למים ולביוב